

Рекомендації. Ураховуючи ці детермінанти, вважаємо достатньо ефективним активне залучення до моніторингу сервісів публічних закупівель, зокрема «ProZorro» та «YouControl», представників громадських організацій, журналістів та звичайних громадян за допомогою платформ громадських антикорупційних розслідувань, таких як «Wikiinvestigation». Також вважаємо доречним провести реформування контролюючих суб'єктів, зокрема не обмежувати їх контролюючу діяльність виключно надпороговими закупівлями.

Список бібліографічних посилань

1. Ухвала Ленінського райсуду м. Харкова від 22.08.2019 : справа № 642/5729/19, провадження № 1-кс/642/3140/19 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83812100> (дата звернення: 20.09.2019).

2. Звіти Рахункової палати за 2015 рік // Рахункова палата : офіц. сайт. URL: <https://rp.gov.ua/FinControl/FinReports/?id=469> (дата звернення: 22.09.2019).

Одержано 23.09.2019

УДК 343.85

Анна Олександрівна НАУМОВА,

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків)*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ОБОРОННОГО ЗАМОВЛЕННЯ

Корупція – є реальною національною загрозою безпеці, а тому до пріоритетних напрямів протидії корупції необхідно відносити розробку нового та удосконалення чинного антикорупційного і кримінального законодавства. Варто зазначити, що в чинному кримінальному законодавстві відсутнє поняття корупційного злочину, тоді як передбаченні у примітці до статті 45 КК України надається перелік злочинів, які можуть бути віднесені до корупційних. Зазначені у цьому переліку злочини не охоплюють всі види корупційних злочинів. Так, службове підроблення, підкуп особи, яка надає публічні послуги, зловживання впливом інші не вказані у примітці ст. 45 КК. Протидія корупції є важливим напрямом сучасної кримінальної політики держави, а тому центральне місце займають кримінально-правові засоби протидії найбільш небезпечними корупційними діяннями, до яких необхідно відносити службове підроблення, підкуп особи, яка

надає публічні послуги, зловживання впливом, зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем, перевищення військовою службовою особою владою чи службових повноважень та інші.

Поширена корупція і у сфері державного оборонного замовлення. За даними Стокгольмського Міжнародного Інституту Дослідження Миру SIPRI, корупційна складова оборонних замовлень всіх держав за 2017 рік становить близько 20 %, а це 400 мільярдів доларів. У країнах, які воюють (Україна – одна з них) корупційна частка є ще більшою, визнають дослідники [2]. Державне оборонне замовлення – є засобом державного регулювання економіки для задоволення наукових та матеріально-технічних потреб із забезпечення національної безпеки і оборони шляхом планування обсягу фінансових ресурсів, визначення видів та обсягів продукції, робіт і послуг, а також укладення з виконавцями державних контрактів на постачання (закупівлю) продукції, робіт і послуг [1]. Так, у 2015 році між концерном «Військторгсервіс та Міністерством оборони України укладено 13 договорів постачання речового майна на загальну суму 31,8 мільйонів гривень. Поставку здійснено тільки на підставі 9 договорів. Концерн «Військторгсервіс не повернув бюджетні кошти за не постачання речового майна. Слід зазначити, що військові службові особи Міноборони навмисно не проводили конкурсні процедури при закупівлях, концерну «Техвоєнсервіс» незаконно сплатили винагороду в сумі 28,9 мільйонів гривень за оформлення посередницьких договорів [3]. Зазначені факти свідчать про вчинення корупційних злочинів військовими службовими особами.

Аналіз чинного законодавства з питань оборонного замовлення свідчить про те, що в окремих нормах мають місце прогалини, які сприяють корупційним проявам у сфері оборонного замовлення. Слід зауважити, що в статті 12 Закону України «Про державне оборонне замовлення» передбачені підстави відповідальності за порушення законодавства про оборонне замовлення. Вона повинна наставати згідно із законом, при цьому відсутні відсильні норми щодо кримінальної відповідальності за порушення положень вказаного закону [1].

Вищевказане свідчить про відсутність у чинному законодавстві дієвого механізму юридичної відповідальності за зловживання військових службових осіб владою або службовим становищем при виконанні державного оборонного замовлення.

Вважаємо, що з метою протидії корупції у сфері державного оборонного замовлення, необхідно внести зміни до законодавства, а саме:

1) Викласти пункт 1 ст. 12 Закону України «Про державне оборонне замовлення» у наступній редакції: «Військові службові особи

та інші, які порушили норми цього Закону чи інших нормативних правових актів України у сфері державного оборонного замовлення, можуть бути притягнутими до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності згідно до вимог чинного законодавства».

2) Додати статтю 423 КК частиною четвертою, яку викласти у наступній редакції «Незаконне використання військовою службовою особою фінансових ресурсів, визначення видів та обсягів продукції, робіт і послуг, укладення з виконавцями державних контрактів на постачання (закупівлю) продукції, робіт і послуг, якщо такі діяння спричинили істотну шкоду».

Список бібліографічних посилань

1. Про державне оборонне замовлення : Закон України від 03.03.1999 № 464-XIV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/464-14> (дата звернення: 05.09.2019).

2. Громадськість пропонує Зеленському зробити державне оборонне замовлення більш відкритим // Радіо свобода : сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-hromadskist-zelenskyi/30008325.html> (дата звернення: 05.09.2019).

3. За критеріями визначення ефективності управління Мініборони отримало оцінку «незадовільно» – Рахункова палата // Рахункова палата : офіц. сайт. URL: <https://rp.gov.ua/PressCenter /News/?id=85> (дата звернення: 05.09.2019).

Одержано 21.09.2019

УДК 343.9:328.185

Олег Володимирович НОВІКОВ,

кандидат юридичних наук,

асистент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Харків),

науковий співробітник відділу кримінологічних досліджень

Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності

імені академіка В. В. Сташиса

Національної академії правових наук України (м. Харків)

ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОПОМАГАЮТЬ У СПРАВІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ: ДО ПИТАННЯ ПРО УКРАЇНСЬКІЙ ДОСВІД

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІТ) вже давно почали використовуватися майже в усіх сферах суспільного життя. Не минули вони й сферу запобігання та протидії корупції.